

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYŚLAW SCHMITT.

Prenumerata wynosi:
 we Lwowie:
 miesięcznie 20 korony;
 za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 30 halercy;
 na prowincji:
 ■ jednorazową przesyłką: ■ dwurazową przesyłką:
 rocznie 30 K — h rocznie 36 K — h
 kwartalnie 7 50 kwartalnie 9 — —
 miesięcznie 3 50 miesięcznie 3 — —
 W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.
 Adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Marjański 1. 7.
 Telefon Nr. 151.

Ogłoszenia:
 Za jeden wiersz petitiwy albo jego miejsce 20 halercy.
 Za jeden wiersz petitiwy w rubryce *Nadesłane* 40 halercy.
 Drobne ogłoszenia po 3 halercy za słowo. — Najmniejsze ogłoszenie 20 halercy.
 Doniesienia o ślubach, sąreżynach i inne prywatne komunikaty po *Kronice* za jeden wiersz petitiwy 60 halercy.
Numer pojedynczy
 we Lwowie: na prowincji:
 poranny 8 halercy poranny 10 halercy
 popołudniowy . 4 halercy popołudniowy . 5 halercy

Oto godzina — kiedy po staremu Radosnych przeczuć roznieciwszy płomień, Wzrok my topił w błękitów ogromie Patrzając, czy idzie już ta z Betlehemu Gwiazda nad gwiazdy, światło nad światłości, Błada na niebie, w kształt zwinnych miraży, Ale wszemchno, kiedy się rozżarzy W sercach ogniami prawdy i miłości.

Oto godzina — kiedy gwiazda święta Wszędy, gdzie polskie zamki, dwory, miasta I polskie sioła w pradziejach Piasta — Podnosi serca tam — pod firmamenta! Od lat tysiąca przy wierze niezmienniej, Choć srogich losów szalały zawęje, Ona wciąż niecąc niezgasła nadzieje, Nie daje paść nam w zwątpienia Gehenny.

I znów wraca godzina radości — Znow razem — chociaż rozdarta rodzina Czeka na przyście Zbawiciela — Syna Przedwiecznej Prawdy i Sprawiedliwości. I choć chwilami, dusze jakby trwoga Błaskawicowym wstrząsnie nagle drzeszczem, My się nie trwożym krakaniem złowieszczem Tych, co wołają: „Naprzód, choć bez Boga!”

Nie! W tej godzinie, gdy nam serca biją Zda się stokrotnie przyspieszonym tętnem, W oczekiwaniu radośnie namiętnem Cudu, co będzie Wolności wiliją — Nam trwać we Wierze z mocą nieugiętą, Bo przez nią wstanie Ta, co nie skonała, Iż w kształt nowy obleczone ciała Źródł w tryumfie na przyszłości święto!

„Z Bogiem pracjocim!” — To naszych pro- [roków] W księgach narodu zapisane słowo — Talizman święty, dany w golgotową Noc narodowi, wśród męczeństwa mroków. — To sztandar wodzów, bohaterów ludu, Co szli przed nami bez winy i skazy, I pod nim krwią swą pisali sto razy Przekaz na wielki dzień „wolności” cudu.

Z Bogiem pracjocim! Niech w czasie pomroce Wzrusza, co idzie w sercach nam rozżarzy Wśród kół rodzinnych i u stóp ołtarzy, Znajdziem w sobie taką moc nad moce Taką jasność w tę chwilę zamierzchną, Czarnych duchów bezbożnych gromady, Ire podszechuwa wróg z przerażeń błądy, Na jasnością porażone — pierzchną.

Jeż niech czujące szlachetnie a górnie Ca uderzą nadzieją — i wiarą Nad spełnioną pokuty ofiarą, Strasznych dziejów stuletnim nokturnie, Gwiazda dzisiejsza będzie świtu gońcem, Wzruszenia, pod którą dusze nam odmłodna, A ręce zwiążą pracą wspólną, zgodną Wszystkich z wszystkimi pod wolności słońcem.
 23 grudnia 1905.
 Romon Poliški.

Przy opłatku.

Dzisiaj noc cudu! W północnej ciszy zleca nad ziemię hufce aniołów i obwieszają światła chwale Pana na wysokościach, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli. Noc cudu — światło miłości i odkupienia zjeździe na ziemię, niebo błękity swoje rozściela na padolach ziemi. Utrudzeni, smutali, skrzywdzeni niech wstaną a pieszają — wschodzi już gwiazdka ukojenia, pieśń Bożych wieści nad światem się rozkołysze...

Od pałaców do chat, od miast do wiossek, od kraców Śląska, Galicji i Wielkopolski, aż po nurty Bałtyku, Litwy dalekie strony i stepy ukraińskie, wszędzie dziś serca polskie jednym biją uczuciem, wszędzie myśl rozplamienia się wiarą, nadzieją i miłością. Ile rodzin polskich, tyle stołów okrytych białą, a na nich opłatek, a na ustach łamiących się nim, życzeń wiązanką...

Lecz smutna w tym roku wilija. Pod zaborem pruskim hardy Prutak coraz bardziej ugniatła naszych braci, coraz nowe kuje przeciw nim prawa, chciałby wszystkich ich zniszczyć, odebrać im, co mają najświętszego: wiarę, mowę i ziemię.

Tam znów w zaborze carskim w wielu dworach szlacheckich, domach mieszczan-skich i chatach wiejskich, gdy domownicy zasięda do wieczerzy, nie zobaczają tych, którzy jeszcze niedawno łamali się z nimi opłatkami, a dziś, daleko na polach Mandżurji lub mroźnego Sybiru złożyli swe kości, powołani tam celem obrony tego caratu, który podległe mu ziemie polskie smagał biciami, krwawymi ducha, który Polaków pozbawił wszelkich praw. Wprawdzie i tam przy stole wigilijnym zabrzmi kolenda, wyrażająca radość z narodzenia Zbawiciela, ale radość jej sili mi kłanie z powodu nieszczęść, które przechodzi nasza Ojczyzna. A nieszczęścia te odczuwa się tem silniej, niż bole dawniejsze, bo z jednej strony zdaje się rozpraszać cienie zła świat lepszej przyszłości, gdy z drugiej zawsze jeszcze potężna ręka cara i czynownictwa usiłuje promienie tego światła zgasić, pragnie nocą zmordować światło i dalej krwawi niezagojone jeszcze rany. I jakby na uragawisko, na samą „gwiazdkę”, w przeddzień tej świętej nocy cudów, zaprowadza znów na ziemie polskich nasz wojenny. Dale pole do panowania wszelkiemu bezprawiu.

Smutna dziś wilija... Lecz jak pod śnieżnym całunem, w pęczach z lodu śpi ziemia i śni sen pokutny, lecz wie, że ta cisza w u-arnościach polach, w zamkniętych borach, nie potrwa długo, bo wnet już wstanie słońce wiosenne, skruszy jej pęta, ożywi pola, zapełni ptaszak śpiewem bory — tak też i dla nas musi zaświecić lepsza nadzieja, jeżeli ludziodobroci woli. Słońce rozprószy i najczarniejsze cienie nocy, z chaosu, w którym znajduje się dziś carat, musi dla nas nadejść koniec mroków.

Dzieje ostatnich dni uczą nas, że i na najbliższych tyranów przychodzi dni upadku i trwogi. Carat, uważany za niezwyciężony kolos, dziś chwieje się w swych podstawach... Przyjdzie także chwila i na drugiego naszego szeństwa. Zdobywszy sobie część w narodzie, naznaczają oni drogę młodszemu pokoleniu!
 Miarą księcia Władysława może być list jego z Ischlu do jednego z przyjaciół:
 — „Zostałem mianowany Eksceleńcją, czczy tytuł, który dla mnie nic nie waży i nie znaczy. Ale jestem tajemnym radcą! Poszedłem podziękować N. P. który tutaj bawi i zapytałem: jakich rad chce odemnie żądać, bo ja godności bez obowiązku, a obowiązku bez szczerości i prawdy nie pojmuję. N. P. przyjął tę uwagę moją bardzo łaskawie i życziwie”.

Czwarte miejsce w szeregu portretów zajmuje potomek trzech hetmanów, Leon Rzewuski. Żył on w osamotnieniu zamknięty wśród ksiąg i dumań w murach zamku podhoreckiego, później przeważnie za granicą. Mało przystępny, dumny, lecz pozbawiony politycznej próżności, nie szedł na szerszą arenę, badał dzieje narodu, stosunki kraju, przewidywał przelotoczenie społeczne, lecz myśli swe rzucał słowem lub drukiem zacyzając w najbliższym tylko kole, odzyskiwał pośrednio na tych, co podejmowali trud i walkę w sprawach publicznych. Dziś zaiste nie wielu ludzi zna go bliżej i dla tego dobrze uczynił p. Dębicki, zapoznając szerszy ogół z tą wysoce oryginalną i zajmującą postacią.

Był to pierwszy magnat polski, który w publicystyce rozwinął sztandar socjalizmu, nie tego naturalnie, który tworzy utopijne państwa równości lub prowadzi do anarchji, ale tego, który w lat trzydzieści później Leon XIII. głosił w swych encyklikach. W każdym razie było to na owe czasy — zjawiskiem.

Gdy rozwinięto w kraju naszym sztandar autonomji, Leon Rzewuski, jeden z pierwszych dopisał do tego hasła słowo: „konieczność reformy gminnej”.

„Daremnie — mówił — budować gmach, który niema podwalin; chcąc stworzyć organizm, trzeba wziąć za podstawę owa-

Z targów pieniężnych.

Wiedeń 20 grudnia.
(Kracch walarów żelaznych. — Jego przyczyny. — Walka między kartelem żelaznym, a arcyksiężcem fabrykami na Śląsku. — Podejrzenia rola liberalnej prasy w całej tej sprawie. — Koniec walki.)
 (fr.) Przez cały tydzień ubiegły znajdowała się giełda tutejsza pod przynębiającym wrażliem zajęć, jakie miały miejsce na targu walarów żelaznych. Były to dni bardzo krytyczne, spadek kursu bowiem tych papierów przybrał tak kolosalne rozmiary, że niewiarygodnie w arkana spekulacji giełdowej publiczność, ogarniała wprost osłupienie. Deruty tego rodzaju, że pewne papiery ni stąd ni zowąd w ciągu paru dni tracą piątą lub nawet czwartą część wartości, uważane są dotychczas za specjalność amerykańską, gdzie tego rodzaju „boom” miewają od czasu do czasu miejsce i mówią terminologią giełdową, oczyszczając powietrze — tymczasem w minionym tygodniu widzimy i na giełdzie wiedeńskiej takie same zjawisko. Praskie akcje żelazne n. p. jednego dnia spadły o 150 koron, drugiego o dalszych 115, trzeciego o 120 koron; aliny zaś ze względu na to, że ich cena targowa jest mniej więcej cztery razy mniejszą od ceny akcji praskich, obniżyły swą wartość odcież o kilkadziesiąt koron i w tym samym stosunku także akcje i innych przedsiębiorstw, należących do kartelu żelaznego.

Wobec tego krachu, wszystkie inne problemy, zarówno polityczne jak i gospodarcze, schodzą na dalszy plan, a giełda tylko o losach kartelu żelaznego myślała. Wyłącznym bowiem powodem całej tej burzy było poruszenie kwestji: czy wobec tego, iż należą do kartelu arcyksięcia Fryderyka kopalnie i huty żelaza na Śląsku przeszły na własność nowo zawiązanego Towarzystwa akcyjnego, na czele którego stanął jak wiadomo sprytny finansista p. Taussig, kartel żelazny potrafi się utrzymać na dotychczasowych warunkach, czy też zostanie rozbity. Wielce podejrzaną rolę w całej tej aferze odegrały niektóre liberalne dzienniki wiedeńskie, do tego stopnia, że mimowolnie trudno opowiedzieć się podjęciu, iż działały one w interesie jakichś osób czy instytucji którym zależało na wywołaniu tego krachu. W jednym z dzienników n. p. pojawił się interwju z p. Taussigiem, w którym on zapowiedział, że pierwszą czynnością nowego Towarzystwa akcyjnego, które nabyło arcyksiążęce zakłady, będzie postawił zarządowi kartelu żelaznego ultimatum: albo zgodzi się na pod-

wyższenie kontyngentu produkcji i sprzedaży żelaza, jaki kartel przyznał arcyksiążęcom zakładom — albo... wojna, t. j. wypowiedzenie dalszej przynależności do kartelu i walka konkurencyjna na zabój. Ponieważ zaś taka walka może być prowadzona tylko przez obniżenie cca wyrobów żelaznych, przeto następstwem jej musiałyby być zmniejszenie się rentowności wszystkich hut żelaznych; — skończyłyby się zatem tłuste lata posiadaczy akcji kartelowych. Mieli zaś oni świetne czasy, bo ap. praskie akcje żelazne dawały od szeregu lat swym akcjonariuszom przeszło 30 procent dywidendy od swej wartości nominalnej.

Podczas gdy jeden z dzienników „obra-bianiem” opinję publiczną tego rodzaju opowiadaniem, drugi przyniósł wrzeczko zapewnienie generalnego dyrektora kartelu żelaznego p. Kestranka, iż kartel nie boi się ani p. Taussiga, ani konkurencji arcyksiążęcych fabryk i że nie przyzna im „ani jednego kilograma” więcej, ponad ten udział, jaki dziś mają. Udział zaś ten wynosi mniej więcej ósmą część produkcji ogólnokartelowej, gdyż w roku ubiegłym sprzedały arcyksiążęce zakłady przeszło 450.000 centnarów metrycznych żelaza walcowanego, produkcja zaś całego kartelu wynosiła około 4 milionów centnarów metrycznych.

Dyrekcja na ten temat stawała się coraz bardziej namiętna; wciągnięto do niej w końcu nawet osobę arcyksięcia Fryderyka, który pomimo sprzedaży kopalni i hut pozostał nadal jednym z głównych ich akcjonariuszy. Owóż popłoch na giełdzie osiągnął kulminacyjnego punktu, gdy jeden z dzienników doniósł, że arcyksiążę osobicie jest za tem, aby kartel żelazny został rozbity i że oświadczył miłoś p. Taussigowi, że bierze na siebie całe finansowe ryzyko tego kroku. Tak stała sprawa przed trzema dniami. Dziś jednak sytuacja z gruntu się zmieniła.

Oto te same pisma, które niedawno opowiadały, że rozbitcie kartelu jest tylko kwestją kilku dni, teraz uspokajają swych czytelników, że wszystko już jest w porządku, że kartelowi nie grozi żadne niebezpieczeństwo, bo nowozawiazane towarzystwo, które nabyło arcyksiążęce zakłady, pozostał nadal w jego składzie na dawnych warunkach.

Rozumie się samo przez się, że ofiar tej nieuczciwej spekulacji jest wiele — bezpo-srednim zaś jej następstwem będzie to, że publiczność, która już zaczęła była chętnie nabywać akcje przedsiębiorstw przemysłowych i w ten sposób przyczyniła się do rozwoju przemysłu, obecnie zraził się zupełnie do nich i lokować będzie swa fundusze tylko w rentach, listach zastawnych i w kasach oszczędności.

Kilka słów o teatrze lwowskim.

Dokończenie.
 IV.

Prowadzenie teatru lwowskiego prawie wyłącznie w zaznaczonym poprzednio, a tak rażąco jednostronnym i ciasnym kierunku tem jest dziwniejszem, że przecież nie kto inny, tylko sam p. Pawlikowski, obejmując kierownictwo sceny lwowskiej, oświadczył najwy-

szczerze, że „nie uważa za wskazane — przynajmniej u nas — agnaczać kierunku teatru do smaku dyrektora, bo eksperymet taki jest dopuszczalny tylko w miastach bardzo dużych, gdzie teatrów dramatycznych jest kilka” (*Kraj* petersburski z r. 1900, nr. 14). Słowa rozumie i słuszne, które jednak, niestety! pozostały tylko słowami i oczekują do tej pory urzeczywistnienia. Zdaje mi się zresztą, że fakt ten w dostatecznym mierze w rozdziałach poprzednich wykazałem i udowodniłem. Tutaj muszę jeszcze tylko nawiasowo dodać, że jednostronność uprawianego przez dyrekcję kierunku ujawniła się i ciągle ujawnia nietylko w repertoarze sztuk oryginalnych, lecz także i w repertoarze sztuk „obcych”. I tu również, jak tam, brak najwybitniejszych bodaj dzieł klasycznych, a więc tych właśnie dzieł, których jak najczęstsze wystawianie powinno stanowić niejako jedyną przysługę w dekalogu zadań i obowiązków każdej, racjonalnie pod względem artystycznym prowadzonej sceny. To, cośmy z repertoaru klasycznego widzieli dotąd na scenie lwowskiej, zawdzięczamy wyłącznie występom Modrzejewskiej i Żelazowskiego, bo gdyby nie oni, prawdopodobnie nie byłibyśmy nigdy ujrzeli i tego tak mało. Poza tem scena lwowska służyła z godną lepszej sprawy systematycznością modernizmowi w najrozmaitszych jego przejawach, bo składały nam na niej raz po raz wizyty: naturalizm, symbolizm, mistycyzm i tym podobne „izm”, w przeważnej części bardzo znikomej wartości artystycznej, często wręcz niemowlęce do słuchania. To też, z małymi wyjątkami, rezultat był ten, że utwory te znikły z afisza po dwóch, lub trzech najwyżej przedstawieniach, pozostawiając po sobie zniechęcenie do tego rodzaju fabrykatów zagranicznej Muzy scenicznemu, bardzo zaś często niesmak i odrzę z powodu szerzonych przez nie opacznych, niezadowolonych i dla społeczeństwa szkodliwych hasel, pojęć i wyobrażeń.

Ile złego wyrządził propagowany przez dyrekcję obecną kierunek — postaralem się poprzednio już wykazać. Tutaj muszę jeszcze podnieść, że równie szkodliwym, jak dla społeczeństwa, okazał się on także dla samego teatru. Pod jakim względem? — uzasadniłem to niedawno na tem samym miejscu w artykułach o „Naturalizmie i aktorach”. To fakt bowiem, że ten naturalistyczny i naturalistyczno-psychologiczny kierunek, któremu scena nasza służyła tak niezmordowanie, oddziaływał deprymująco na sztukę aktorską, obniżył jej lot, zabił w aktorach zdolność entuzjazyzowania się dla wielkich słów, postaci i czynów, osłabił w nich zapał, osłabił pomysłowość twórczą, a — co najważniejsze — zetracił wśród nich poczucie dykcji scenicznnej, tego najważniejszego środka, za którego pomocą aktor może działać na masę, przemawiać do nich, porywać je za sobą.

Wogóle, ten dramat nowoczesny wytworzył typ aktora krami, bo żąda od niego jaskrawej naturalności i prawdy tam, gdzie wszystko opiera się na prawdopodobieństwie. Posłuszni przykazaniam tego nowoczesnego rytuału estetyki teatralnej, aktorzy nasi prześcigają się też na łeb na szyję w rysach duszy. Stworzony, aby bujać w przestworzach, walczący i władający — rozbijał się nieraz o żelazne kraty jak orzeł i lew w pętlach.”

Temi słowami charakteryzuje autor tego potomka świętego rodu, który potrafił spłacić dług swój wobec kraju wytrwałą i świadomą celu pracą całego życia. Dla uwypuklenia postaci daje obzerne i to, mówiąc o rodzinie, Janie Potockim, o Arturcie Potockich, przedstawia sposób wychowania Adama i jego dzieje uniwersyteckie. Wcześniej skończywszy szkoły w Anglii i Berlinie, dwudziestoletnim młodzieńcem powraca p. Adam do kraju; tu prawie w wstępu zaskoczyła go owa straszna bratobójcza walka, rzeź w r. 1846. W chwili, gdy inni opuszczają kraj, Potocki sam ze strzelcem ndaje się do Medrychowa w tarnowskim, we dwa dni po zrabowaniu tam dworu i wymordowaniu oficyalistów. Pan Adam wzywa woja i starszyzną gminną do dworu — staje cała horda; przemawia gromkim głosem, nakazuje, aby ci, co brali udział w morderstwie odkopali trumny pomordowanych i przenieśli je z lasu na cmentarz. Wzywa całą gminę do uczestniczenia w pogrzebie. Rozkazowi temu poddaje się cały tłum. Pogrzeb pomordowanych w Medrychowie, był pierwszym aktem zadocny uczylenia i skruchy, a pierwszym czynem młodego dziedzica, który szedł za trumnami i do końca przewodniczył pogrzebowi.

W rok później stanął p. Adam u ołtarza, z Katarzyną Branicką, znajdując w tym związku szczęście rodzinne, wewnętrzną równowagę, podzielił myśli, uczuć i celów, utrwalenie podwalin domu i jego tradycji. Nowożeńcy osiedli w Krzeszowicach; na miodowe miesiące nie był pońny kraj, święta krwιά zbroczony. Niejedną przyszło otrzeźwić, gość ranę, ratować od ruiny niedobitków, przyszedł wdy i sieroty...

Przyszedł r. 1848.
 Po złożeniu komendy gwardji narodowej przez Piotra Moszyńskiego, staje na jej czele Adam Potocki. Była to sytuacja niezwykle

raźniej, iż „nie uważa za wskazane — przynajmniej u nas — agnaczać kierunku teatru do smaku dyrektora, bo eksperymet taki jest dopuszczalny tylko w miastach bardzo dużych, gdzie teatrów dramatycznych jest kilka” (*Kraj* petersburski z r. 1900, nr. 14). Słowa rozumie i słuszne, które jednak, niestety! pozostały tylko słowami i oczekują do tej pory urzeczywistnienia. Zdaje mi się zresztą, że fakt ten w dostatecznym mierze w rozdziałach poprzednich wykazałem i udowodniłem. Tutaj muszę jeszcze tylko nawiasowo dodać, że jednostronność uprawianego przez dyrekcję kierunku ujawniła się i ciągle ujawnia nietylko w repertoarze sztuk oryginalnych, lecz także i w repertoarze sztuk „obcych”. I tu również, jak tam, brak najwybitniejszych bodaj dzieł klasycznych, a więc tych właśnie dzieł, których jak najczęstsze wystawianie powinno stanowić niejako jedyną przysługę w dekalogu zadań i obowiązków każdej, racjonalnie pod względem artystycznym prowadzonej sceny. To, cośmy z repertoaru klasycznego widzieli dotąd na scenie lwowskiej, zawdzięczamy wyłącznie występom Modrzejewskiej i Żelazowskiego, bo gdyby nie oni, prawdopodobnie nie byłibyśmy nigdy ujrzeli i tego tak mało. Poza tem scena lwowska służyła z godną lepszej sprawy systematycznością modernizmowi w najrozmaitszych jego przejawach, bo składały nam na niej raz po raz wizyty: naturalizm, symbolizm, mistycyzm i tym podobne „izm”, w przeważnej części bardzo znikomej wartości artystycznej, często wręcz niemowlęce do słuchania. To też, z małymi wyjątkami, rezultat był ten, że utwory te znikły z afisza po dwóch, lub trzech najwyżej przedstawieniach, pozostawiając po sobie zniechęcenie do tego rodzaju fabrykatów zagranicznej Muzy scenicznemu, bardzo zaś często niesmak i odrzę z powodu szerzonych przez nie opacznych, niezadowolonych i dla społeczeństwa szkodliwych hasel, pojęć i wyobrażeń.

Ile złego wyrządził propagowany przez dyrekcję obecną kierunek — postaralem się poprzednio już wykazać. Tutaj muszę jeszcze podnieść, że równie szkodliwym, jak dla społeczeństwa, okazał się on także dla samego teatru. Pod jakim względem? — uzasadniłem to niedawno na tem samym miejscu w artykułach o „Naturalizmie i aktorach”. To fakt bowiem, że ten naturalistyczny i naturalistyczno-psychologiczny kierunek, któremu scena nasza służyła tak niezmordowanie, oddziaływał deprymująco na sztukę aktorską, obniżył jej lot, zabił w aktorach zdolność entuzjazyzowania się dla wielkich słów, postaci i czynów, osłabił w nich zapał, osłabił pomysłowość twórczą, a — co najważniejsze — zetracił wśród nich poczucie dykcji scenicznnej, tego najważniejszego środka, za którego pomocą aktor może działać na masę, przemawiać do nich, porywać je za sobą.

Wogóle, ten dramat nowoczesny wytworzył typ aktora krami, bo żąda od niego jaskrawej naturalności i prawdy tam, gdzie wszystko opiera się na prawdopodobieństwie. Posłuszni przykazaniam tego nowoczesnego rytuału estetyki teatralnej, aktorzy nasi prześcigają się też na łeb na szyję w rysach duszy. Stworzony, aby bujać w przestworzach, walczący i władający — rozbijał się nieraz o żelazne kraty jak orzeł i lew w pętlach.”

Temi słowami charakteryzuje autor tego potomka świętego rodu, który potrafił spłacić dług swój wobec kraju wytrwałą i świadomą celu pracą całego życia. Dla uwypuklenia postaci daje obzerne i to, mówiąc o rodzinie, Janie Potockim, o Arturcie Potockich, przedstawia sposób wychowania Adama i jego dzieje uniwersyteckie. Wcześniej skończywszy szkoły w Anglii i Berlinie, dwudziestoletnim młodzieńcem powraca p. Adam do kraju; tu prawie w wstępu zaskoczyła go owa straszna bratobójcza walka, rzeź w r. 1846. W chwili, gdy inni opuszczają kraj, Potocki sam ze strzelcem ndaje się do Medrychowa w tarnowskim, we dwa dni po zrabowaniu tam dworu i wymordowaniu oficyalistów. Pan Adam wzywa woja i starszyzną gminną do dworu — staje cała horda; przemawia gromkim głosem, nakazuje, aby ci, co brali udział w morderstwie odkopali trumny pomordowanych i przenieśli je z lasu na cmentarz. Wzywa całą gminę do uczestniczenia w pogrzebie. Rozkazowi temu poddaje się cały tłum. Pogrzeb pomordowanych w Medrychowie, był pierwszym aktem zadocny uczylenia i skruchy, a pierwszym czynem młodego dziedzica, który szedł za trumnami i do końca przewodniczył pogrzebowi.

W rok później stanął p. Adam u ołtarza, z Katarzyną Branicką, znajdując w tym związku szczęście rodzinne, wewnętrzną równowagę, podzielił myśli, uczuć i celów, utrwalenie podwalin domu i jego tradycji. Nowożeńcy osiedli w Krzeszowicach; na miodowe miesiące nie był pońny kraj, święta krwιά zbroczony. Niejedną przyszło otrzeźwić, gość ranę, ratować od ruiny niedobitków, przyszedł wdy i sieroty...

Przyszedł r. 1848.
 Po złożeniu komendy gwardji narodowej przez Piotra Moszyńskiego, staje na jej czele Adam Potocki. Była to sytuacja niezwykle

Wspomnienia.

(Dokończenie).
 Bez pożegnania z rodziną, skuty łańcuchami, znacząc ślad swój krwią, szedł książę bez wychynienia prawie siedm tysięcy wiorst z Żytomierza do Tobolska, bez słowa skargi, bez jęku.
 Czyż opisywać katusze?...
 Nie! ale powiedzieć trzeba, że nigdy stawa rycerskich i potężnych pradziadów, nie siegała tak wysoko, jak ta sława wygnania Romana Sanguszki!
 Przejęcia, tortury i męki w drodze, kreślił nasz autor barwnym piórem, opisuje ciężką jego służbę w kompanjach karanych, gdzie męstwem dobija się stopnia podporucznika (1839). W tym roku otrzymuje dymisję i powołanie zamieszkania w Moskwie, na służbie tywilnej przy tamtejszym gubernatorze. W czasie tego pobytu, pada ofiarą smutnego wypadku; spłoszony koń obaja go na ziemię i powoduje takie stłuczenie głowy, że lekarze wątpią o życiu. Staraniem lekarza, krawcowianina, Ludwika Dropsa, udało się utrzymać go przy życiu, ale książę przypłacił to zupełną utratą słuchu.
 W 1842 r. życia ułaskawiony, udaje się przedewszystkiem do Ziemi świętej — podobnie, jak później uczynił Adam Potocki, wyszedłszy z więzienia, ułaskawiony po ciężkim wyroku...
 Powraca do kraju niby wolny. Niby — bo głuchota stała się jakby przedłużeniem niewoli na resztę życia. Skoncentrowany duch wewnątrz, krzepił się pracą umysłową, która sprawiała, że odcieplano od świata nie obcem nie było. Ujęt w samotności i katekwie prócz córki i wnuków niosła mu z poświęceniem siostrzenica Pelagia Potocka.
 Niemniej plastycznie i wyraziście występuje we wspomnieniach p. Dębickiego ks. Władysław. Gorącą miłość wzięła dwóch braci z uznaniem patriarchalnego prawa star-

Wspomnienia.

szczytu. Zdobywszy sobie część w narodzie, naznaczają oni drogę młodszemu pokoleniu!
 Miarą księcia Władysława może być list jego z Ischlu do jednego z przyjaciół:
 — „Zostałem mianowany Eksceleńcją, czczy tytuł, który dla mnie nic nie waży i nie znaczy. Ale jestem tajemnym radcą! Poszedłem podziękować N. P. który tutaj bawi i zapytałem: jakich rad chce odemnie żądać, bo ja godności bez obowiązku, a obowiązku bez szczerości i prawdy nie pojmuję. N. P. przyjął tę uwagę moją bardzo łaskawie i życziwie”.

Wspomnienia.

szczytu. Zdobywszy sobie część w narodzie, naznaczają oni drogę młodszemu pokoleniu!
 Miarą księcia Władysława może być list jego z Ischlu do jednego z przyjaciół:
 — „Zostałem mianowany Eksceleńcją, czczy tytuł, który dla mnie nic nie waży i nie znaczy. Ale jestem tajemnym radcą! Poszedłem podziękować N. P. który tutaj bawi i zapytałem: jakich rad chce odemnie żądać, bo ja godności bez obowiązku, a obowiązku bez szczerości i prawdy nie pojmuję. N. P. przyjął tę uwagę moją bardzo łaskawie i życziwie”.

Wspomnienia.

szczytu. Zdobywszy sobie część w narodzie, naznaczają oni drogę młodszemu pokoleniu!
 Miarą księcia Władysława może być list jego z Ischlu do jednego z przyjaciół:
 — „Zostałem mianowany Eksceleńcją, czczy tytuł, który dla mnie nic nie waży i nie znaczy. Ale jestem tajemnym radcą! Poszedłem podziękować N. P. który tutaj bawi i zapytałem: jakich rad chce odemnie żądać, bo ja godności bez obowiązku, a obowiązku bez szczerości i prawdy nie pojmuję. N. P. przyjął tę uwagę moją bardzo łaskawie i życziwie”.

dażeniu do jak największej naturalności, gubiąc po drodze poczucie istotnego piękna i coraz bardziej zatracając na scenie kulturę dykcji scenicznego. A rezultat? Oto ten, że aktorzy nasi mówią coraz gorzej, a gdy przyjdzie im kiedy zagrać sztukę podniosłą, duchem, myślą i nastrojem, wówczas pytamy się w duszy sami siebie że zdziwienie, czy to naprawdę ci sami aktorzy, których wczoraj jeszcze, ale w sztuce na przeciwnym biegunie stojącej, oklaskiwaliśmy tak żywo.

Bo zapytajmy się szczerze, czy aktorzy nasi umieją dziś grać klasyków i czy wiedzą np. co to styl fredrowski? Niestety! To dla nich dzisiaj obcy zupełnie teren. Tresowani ciągle w jednym i tym samym kierunku, odwykli od sztuk tego rodzaju, nie umieją się w nie wżyć, nie umieją ich grać. Ta sztuka aktorska, a właściwie ten kierunek sztuki aktorskiej, w którym się ich ćwiczy, okazał się za ciasnym, aby można nim objąć zadania wyższe i głębsze, niż pozioma codzienność, zadania istotnie aktorskie. „Z kontusza na frak dobrze wystarczyło, lecz z fraka kontusz, zje djabła, kto zrobił” — mówi dawna piosenka, a trudno doprawdy o lepsze scharakteryzowanie tej sławionej dzisiejszej sztuki aktorskiej.

Nakoniec — jeszcze jedno. O personalu aktorskim sceny lwowskiej mówi się ciągle, że jest pierwszy w Polsce. Że był takim w początkach — to pewna; że dzisiaj nie jest takim, — także pewna. Jest w nim jeszcze kilka sił, naprawdę bardzo dobrych, ale reszta, stanowiąca większość, składa się z sił bardzo miernych, w poszczególnych wypadkach nawet wręcz marnych. Z tych miernych mogłyby się wyrobić przynajmniej siły użyteczne, gdyby tylko, *nota bene*, nie kazano im próżnować, ale w jakim celu oplaca się te ostatnie, to doprawdy zagadka, a zagadka tem dziwniejsza, że tymczasem, gdy te siły bezużyteczne używają sobie środków *doce far niente* i nie grają, bo grać nie umieją, bo nie na aktorów ich los przeznaczony, — otóż, że tymczasem tacy artyści z bożej łaski, jak choćby np. Siemaszkowa, nie mogą się w żaden sposób dostać na „pierwszą scenę polską”.

A przecież personal nasz, choć liczny, jest niewystarczający, bo zdekomploatowany i dlatego właśnie należało go już dawno wzmocnić, a choćby tylko ożycić, tembardziej, że na braku niektórych sił cierpi ogólny kierunek teatru. Bo i jakże nawet grać np. tragedję, gdy nie ma heroiny tragicznej i nie ma bohatera? Nie ma i nie było ich od samego początku, co by wskazywało na to, że dykcja z góry już zrezygnowała z myśli wystawiania utworów tego rodzaju i dlatego poangaryzowała samych prawie aktorów charakterystycznych, a właśnie o najważniejszych w teatrze zapomniała. Lecz zrazu ludziliśmy się nadzieją, że prawdopodobnie p. Pawlikowski ma jakiś talent w ukryciu i że tak rażące luki zostaną z czasem wypełnione. Okazało się to jednak złudzeniem, tak jak wogóle okazało się złudzeniem to, co nam mówiono o pedagogicznych zdolnościach dykcji w kierunku kształcenia aktorów. Ja przynajmniej żadnych w tym kierunku nie widzę rezultatów. Ci, których p. Pawlikowski miał wykształcić, przyszedł z nim z Krakowa, ale scena lwowska naprawdę ani jednego nowego nie pokazała nam dotąd talentu. Więcej jeszcze. Nietylko nie pokazała i nie wykształciła, ale w wielu wypadkach wręcz obniżyła poziom zdolności aktorów, których objęła w spadku po scenie Skarbowskiej.

A zatem i na punkcie sztuki aktorskiej, działalność dykcji obecnej stanęła w odrośniętym stosunku do głoszonych, a szumnych zapowiedzi, żywnych nadziei i oczekiwań. Społeczko nas rozczarowanie tak w tym, jak i we wszystkich innych wypadkach. Przekro to powiedziec, a jednak to tylko prawda. A teraz jeszcze słówko.

Ostre i surowe były uwagi, które nasu-

wały się nam pod pióro przy tym przeglądzie działalności p. Pawlikowskiego na scenie lwowskiej, ale zapewnić możemy dykcję, że nie podyktowały nam ich żadne względy uboczne, lecz jedynie wzgląd na dobro instytucji, której w życiu naszym społecznym dużej przypisujemy znaczenie, a tem samem wyższą ją musimy oceniać miarą. Zresztą *Dziennik Polski* przez cały czas dykcji p. Pawlikowskiego zachowywał się wobec niego i kierowanej przez niego instytucji zawsze z całą bezstronnością, wychodząc z założenia, że nie o osobę tu chodzi, ale o instytucję, że więc dla osoby nie należy i nie wolno szkodzić samej instytucji. Zamieszczając obecnie przegląd powyższy, mieliśmy jedynie na celu zwrócić uwagę reprezentacji miasta, wobec zbliżającego się terminu rozpisanego nowego konkursu na teatr, na parę postulatów, których wypełnienia zawsze będziemy się od teatru polskiego domagali. *H. Cępnik.*

Mały fejleton.

Choinka.

Na choinie zabłyły lampki kolorowe... Świecą szkiełka i lśniące tkaniny pajęczę, Błyszczy złote opony, girlandy i tęczę — Skrzą się śnieżne, jak z lodu, sople kryształowe.

Drgają blaszki — kosztowne na pozór kamienie, Fantastyczne owoce i kwiaty czarowne, Ciele drzewko ubrało dziecięce marzenie W dziwne skarby, klejnoty i światła cudowne.

Księżyc bladym błękitem śród cichych pól świateł, Śnieg za oknem rozwiał błyszczące festony... Srebrną drogą przez zasy, z darami dla dzieci, Poprzędzany śnieżystych kryształków zawleją, Idzie biały staruszek, Mikołaj wyniesiony —

...Na choinie złociste światelka goręła... *Jan Pietrzycki.*

Od wydawnictwa.

Došlo do naszej wiadomości, że niektóre osoby interesowane są przekonania, iż drukarnia *Dziennika polskiego* stanowi część integralną naszego wydawnictwa. Otóż oświadczamy, że rzeczona drukarnia „*Dziennika polskiego*” z naszym wydawnictwem nie ma nic wspólnego, które to wydawnictwo posiada od lat własną drukarnię pod firmą: „*Drukarnia M. Schmitta i Spółki*” w niej się też *Dziennik Polski* drukuje i zakład ten wykonują wszelkie inne drukarskie roboty. *Wydawnictwo „Dziennika Polskiego”.*

KRONIKA.

Z powodu świąt Bożego Narodzenia, numer następną wydanie dopiero we wtorek rano, o godzinie 8 mej. Biuro administracji będzie we wtorek otwarte do godziny 11 szej.

W poniedziałek administracja będzie zamknięta przez dzień cały. **Wszystkim naszym Czytelnikom, korespondentom i życzliwym przyjaciółom, zasłany życzenia „Wesołych Świąt”**

Dziękuję lwowski. Niedziela, 24 grudnia. W salonach Tow. sztuk pięknych (Muzeum przemysłowe m.): Wystawa obrazów. Od godziny 9 rano do 4 popołudniu.

Muzeum przemysłowe m. otwarte dla publiczności od godziny 9 rano do 2 popołudniu. Na placu powstawowym: „*Panorama racławicka*”. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

Kalendarz. Niedziela (24): Adama i Ewy. — Gudystawa. — (11): Danyła St. Wschód słońca o godzinie 7 minut 57, zachód o godzinie 4 minut 03.

Lwów 23 grudnia.
Stan powietrza. Godzina 12 w południe: Ciężka +2° R. Pochmurno.
Wiadomości osobiste.
Dr. Zdzisław Szydłowski, lekarz chorób dzieci, powrócił i rozpoczął ordynację. Ul. Akademicka 1. 11.

W fejletonie naszego pisma rozpoczniemy po świętach druk powieści oryginalnej, specjalnie dla *Dziennika* napisanej pt. „*Nemezis*”, pióra znanej i cenionej autorki, p. Blanki Halickiej (z Męcińskich Zborowskiej) osnutej na tle wojny rosyjsko-japońskiej. Równocześnie drukować będziemy powieść anglo-indyjską pt. „*Tajemnicze siły*”. Następnie drukować będziemy powieść K. Glińskiego pt. „*Bez herbu*” i (w streszczeniu) sensacyjną rewelację z życia oficerów rosyjskich pt. „*Pojedynek*”.

Nabożeństwa, które odbywać się będą w poniedziałek i w wtorek, jakow uroczystości Bożego Narodzenia: W kościele archidiecejalnym obrz. łacińskiego: Pasterka o godzinie 6 rano, wotywa o godzinie 10. Popołudniu nieszpory. Wtorek: Prymarja o godzinie 6 rano, wotywa o godzinie 8, suma o godzinie 10.

W kościele archidiecejalnym obrz. orm.: Poniedziałek: Pasterka o godzinie 6 rano, wotywa o godzinie 8, suma o godzinie 10, nieszpory o godzinie 4 popołudniu. We wtorek: prymarja, wotywa, suma i nieszpory o tym samym czasie, co i w poniedziałek.

W kościele OO. Jezuistów: Pasterka o godzinie 6, wotywa o godzinie 8, suma z kazaniem o godzinie 11. Nieszpory o 4½. We wtorek tak samo, jak w poniedziałek.

W kościele OO. Bernardynów (Braci mniejszych): Pasterka o godzinie 6, suma z kazaniem o godzinie 10½. We wtorek tak, jak w poniedziałek.

W kościele OO. Dominikanów: Pasterka o godzinie 4 rano, wotywa o godzinie 8, suma z kazaniem o godzinie 10½, nieszpory o godzinie 3 popołudniu. We wtorek tak samo, jak w poniedziałek.

Ze sztuki. Wystawa Sztuk pięknych będzie zamknięta w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia, to jest w poniedziałek.

Konkurs na teatr lwowski. Prezydent miasta rozpiął konkurs na wydzierżawienie teatru miejskiego na dalszy okres, mianowicie na czas od 1 lipca 1906 do 30 czerwca 1909, względnie 1912 roku. Radzie miejskiej zastrzeżono się zupełną swobodę, co do przyjęcia oferty, jak niemniej pod względem warunków przy szkole kontraktu. Oferty należy wnieść na ręce departamentu i magistratu m. Lwowa w terminie do dnia 31 stycznia 1906 godzina 12 w południe. Blizszych wyjaśnień zasięgnąć można w departamencie i magistratu m. Lwowa.

Lista cłażnię losów „Czerwonego Krzyża” z powodu trudności technicznych, ukazuje się dopiero po świętach.

Z izby handlowej i przemysłowej. Dnia 27 bm. o godzinie 5 popołudniu odbędzie się pełne posiedzenie izby handlowej i przemysłowej.

Gwiazdka na pocztę. Praktykowanym od szeregu lat zzwyczajem obdarzyła pani prezydentowa Seferowiczowa własnym sumptem w dniu 22 bm. działkę ubogich służ pocztowy.h. Sześćdziesiąt dwoje „*Milusińskich*” otrzymało w darze sukienki, przybory szkolne i łakocie. Wrezenie darów odbyło się uroczyste przy oświetlonym drzewku. Imieniem dzieciaków podjękowały Mania i Władzia M. uczennice szkółki i ebłowkiej poprawiale wygłoszonym djałogiem.

W uroczystości wzięli udział obok ofiarodawczyni i kilku pań zaproszonych, wyżsi urzędnicy pocztowi pp. Wopatarni, Padlewski, Choledecki, Maresch, Tournelle, Müller Rauenihal, Łozifski, Stawiński i inni.

Wieczorek Mickiewiczowski odbył się w tych dniach w zakładzie naukowym p. Amelii d'Endel. Jedną z uczennic wygłosiła bardzo ładnie opracowany przez siebie odczyt, poczem nastąpiły deklaracje, przepłatanie grą na fortepianie oraz chóralnemi i solowemi śpiewami. Deklami je i śpiewy, w których brały udział wszystkie uczennice zakładu od najmłodszych do

najstarszych, wypadły bardzo pięknie, a obecni na wieczorku wysłuchali ich w uroczystym nastroju. Na zakończenie odpiewano nasz serdeczny hymn „*Jeszcze nie zgasła*”; obecni wysłuchali tej pieśni stojąc. Programy wieczorku były bardzo ładnie malowane przez uczennice. Dochód przeznaczono na Tow. Szkoły Lud.

Walka policjanta z złodziejem. Dziś o godzinie w pół do 6 rano, patrolujący ulicą Leona Sapiehy kapral policji, Radzewicz, zauważywszy na rogu ulicy Szepetykowskiej dwu podejrzanie wyglądających ludzi, niosących jakieś tłumoki, zatrzymał ich i zapytał co i dokąd niosą. Ponięwaz zainteresowani odpowiedzieli na te pytania bałamutnie, kapral oświadczył, że ich aresztuje i zrewidował ich kieszenie. Znalezione w nich 4 wytrychy różne klucze, pilnik, obcęgi i nóż przekonyali policjanta że istotnie ze złodziejami ma do czynienia i wobec tego poprowadził ich na strażnicę policyjną. Po drodze, przylączył się do tej grupy plutonowy policji Niewiadomski i obaj policjanci w ten sposób podzieliли się aresztowanymi, że jeden z nich jeźnego, a drugi drugiego prowadził złodzieja. Nagle, obok budującego się kościoła św. Elżbiety, obaj złodzieje, porozumiewawszy się wprzód widocznie, równocześnie porzucili niesione tłumoki i w dwie przeciwne rozbiegli się strony. Rozumie się, policjanci puścili się w poogoń za nimi i plutonowemu udało się złapać swojego areszanta, aresztant zaś kaprala Radzewicza, ubiegłszy kilkadziesiąt kroków, nie wiedząc czy przypadkiem, czy umyślnie, upadł na ziemię.

W tej chwili niemal stanął nad leżącym ściągający go kapral i pochylił się nad nim, by mu pomódz powstac z ziemi. Z tego momentu skorzystał złodziej i, dobywszy noż, czy pilnik ka, pchnął nim kaprala trzy razy, zadając mu dwie głębokie rany w twarz i jedną w rękę. Z ran policjanta trysnęła krew strumieniem i za lata mu oczy, z czego skorzystał złodziej i uciekł tak, że z aresztowanej spółki złodziej skiej, jednego tylko na policję sprowadzono. Nazywa się on Jan Komendacki i jest zawodowym złodziejem. Nazwiska swojego wspólnika, który uciekł, aresztowany podać nie chce. W niesionych przez złodziei tłumokach znaleziono kiełbasy, słoninę, cukier i t. p. wiktuały skradzione prawdopodobnie z jakiegoś wozu. Na ziemi, w miejscu, w którym złodziej zranil policjanta, znaleziono potem ostro zakończony pilnik i kosę.

Choinki z cmentarza. Na gorącym uczynku wyrębiania drzewek sosnowych i świerkowych na cmentarzu Janowskim, złapała służba cmentarna Stanisława Hępnara, 20 letniego zarobnika i odebrawszy mu siekiere, oddała go wraz z nią w ręce policji. Hępnar zdołał wyciąć już ośm drzewek, zamierzał zaś sprzedać je następnie na placu Bernardyńskim.

Pożar sufity. Z powodu zbytnio rozgrzanej ruzy kominowej, zapalił się dziś o godzinie w pół do 3 w nocy sufit w jednej z sal fabryki Zacharzewicza przy ul. Błonnej 1. 3. Straż pożarna ugasiła płomień, które dostały się już tymczasem do dachu. Szkoda jest nieznaczna, wynosi bowiem 200—300 kor.

Kronika krakowska. (Telefonem). Odbyl się tu zjazd lekarzy kolejowych okręgu dykcji krakowskiej, przy udziale 44 lekarzy. Uchwalono utworzyć Tow. lekarzy kolejowych Galicji Zachodniej.

Mimo doniesienia z Wiednia o porozumieniu między zarządem kolei państwowej a robotnikami, praktykującymi bierny opór, tutejsi robotnicy tej kole nie zaprzestali biernego oporu, czekając bowiem pisemnego polecenia swego komitetu z Wiednia.

Kalendarz „Smigusa” na rok 1906 odblony przellicznymi ilustracjami, odznacza się bogatą częścią literacką i dokładnym działem informacyjnym — mogą nabywać prenumeratorem *Dziennika Polskiego* po wyjątkowo niższej cenie 70 hal. (35 ct.), wraz z przesyłką pocztową; kieszonkowo zaś kalendarzyk po cenie 20 hal. (10 ct.), z pocztową przesyłką po 24 hal. (12 ct.).

Operator dr. Zenon Leńko, ordynuje obecnie przy ulicy Bielewskiego 1. 6.
* Kalendarz losów na rok 1906. Właśnie wyszedł w kantorze c. k. uprzyw. ogólnego „*Verkehr-Banku*” I. Wipplingerstrasse 28, 1. piętro, na Eisenplatz 2 VII. Mariahilferstrasse 122 i IV. Margaretenstrasse 25 wydany kalendarz cłażnię na r. 1905. Ta pięknie wyposażona książeczka jest do nabycia w wymienionych czterech kantorach darmo, a na życzenie wysyła się je na prowincję gratis i franco.

* Najpiękniejszy podarek świąteczny jest pewnie uzyskanie zdrowia po dotknięciu dolegliwościami. Jeden z najbardziej wartościowych środków leczniczych jest aptekarka Thierry'ego Balsam i maść centyfolowa o znaczeniu których inserat przypomina. Polecamy szczególnie uważać czytelników Książkę z wielu tysiącami dzielecznych pism nadsyła bez kosztów apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry'ego w Pręgradzie obok Rohitsch-Sauerbrunn.

* Z Kasy na mięskięto. W niedzielę dnia 31 b. m. o godzinie 8 wieczorem, koncert muzyki wojskowej. (Zakończenie starego roku). Lista otwarta do soboty włącznie, późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględnione.

* Zarząd internatu dla uczniów szkół średnich przy ul. Klonowicza 1 3 we Lwowie ogłasza kilka miejsc wolnych z pomieszczeniem i wiktlem. Pomoc naukowa i dozór pedagogiczny zapewniony, jak również troskliwa opieka domowa.

Zgłoszenia osobiste przyjmuje kancelaria Zarządu w godzinach popet. od 4—6.
Zmarli:
W Strylu zmarł w 74 roku życia tamiejszy notariusz s. p. Edmund Polski. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę.

Z muzyki.

(Koncert w teatrze. — Koncert „Lutni”)

Ubiegły tydzień — jak na nasze miasto może zbyt ruchliwy pod względem nadmierne nagromadzonej ilości produkcji muzycznych — w niemały kłopot wprowadził sprawozdawców i — nawet publiczność. Ci pierwsi nie wiedzieli jak podolać — pominawszy już dostarczenie recenzji — pracy słuchania, „pracy” częstokroć dość uciążliwej, a wprost niedającej się pokonać wówczas, gdy r ó w n o c z e s n i e odbywa się przedstawienie operowe i koncert w Filharmonji. Wszak prymitywne zasady fizyki pouczają nas, że jedno ciało równocześnie nie może znajdować się w dwóch miejscach, wskutek czego recenzenci muzycy, chcąc obejść w jakis sposób możliwy nieugięte prawo przyrody, dzieląc wieczór na dwie lub trzy części, są wszędzie potrosze i ostatecznie niczego wysłuchać nie mogą w należytym spokojku. Kłopotem publiczności była trudność wyboru, wobec takiego *embarras de richesse*. Wszędzie chcieli być, ale niepodobna jej tam postępować, jak to czynią recenzenci, dzieląc wieczór na kilka „rozkosz” i fruwiący bez biletu z miejsca na miejsce. Ale i publiczność joradzić sobie potrafi i w takich wpatliwych chwilach pozostaje częstokroć — w domu, by nie faworyzować niesłusznie żadnego z konkurentów...

Było więc wiele do słuchania i do pisania wskutek czego *volens volens* zaciągniętem drogą wobec taskowych moich czytelników, nie podzieliwszy się z nimi z niejednym wrażeniem. Tak pozostał mi do zanotowania wfelki sukcesu Pan Marjał Boyer, Ireny Bohuss Hellerowej, Janiny Korolewicz-Waydowej i Wery Luce na koncercie wtorkowym, urządzonym dla głoźnych w Warszawie. Był to prawdziwy turniej walczący o palmę pierwszeństwa i pozostał nie rozegrany, gdyż otkasni sąpały się jakby rogu obfiości i każda z wyz wymienionych artystek zmuszona do nadatków. Lecz jak długo w teatrze nie będzie zaprowadzonym „lawne i imenne głosowanie”, tak długo nie będziemy mogli otaksować ilości i jakości takich oklasków i przyznać — w wypadkach takiego turnieju — nagrody którejkolwiek z artystek. F ktem jest, że każda z nich zdołała zachwyć publiczność na s w ó j s p o s ó b, jabym z wolał słyszeć je w odpowiednich ich indywidualności artystycznej partjach operowych wówczas odnóstwami niezawodnie wzajemnie głębsze i potężniejsze.

Pozostają mi jeszcze do omówienia siły artystyczne, należące do pici brzydkiej. O p Diannim pisaniem, oddając nam rzetelne po-

przed 12 laty; uderzył więc całą siłą pięści w pulpit i zawołał:
— Panie Prezydencie! żądam ażebyś przywołał p. ministra do porządku”.
Do stojącego zaś obok Zyblikiewicza rzekł głośno:
— Wyzwij go!
Prezydent izby wezwał istotnie ministra do porządku, a p. Hye widząc groźną postawę Potockiego, zaczął się usprawiedliwiać i tłumaczyć, że nie miał zamiaru obrazać posłów polskich i polskiego narodu. Wysłuchawszy tłumaczenia, Potocki oświadczył:
— Panie prezydencie! jestem zaspokojony! Obszernie kreśli nam autor wszechstronną działalność Potockiego przed powstaniem, w czasie powstania i w epoce po pogromie; interesującym jest szczególnie jego stanowisko w sejmie, gdzie w myśli hasła „z szlachta polską polski lud” energicznie walczył o gminę zbiorową. Celem jego było usunięcie rozbratu, związanie solidarne interesów i połączenie sił gromady z dworem w granicach parafji, do czego w pierwszym rzędzie nie chciał dopuścić rząd wiedeński, w którym tkwiły jeszcze tendencje rozdziału ludu od szlachty. Domagał się on także zniesienia propinacji; chciał wcześniej usunąć ten niezacząty zabytek, wiodycy do wyższko choćby pośredniego — zanim powstanie spór i rewindykacja z dotu. Nie doczekał się rozwiązania tej kwestji. Miał ją przeprowadzić w ostatnim roku życia, przedwcześnie zgasty sym, Artur Potocki.

W końcu swej pracy podnosi p. Dębicki bardzo szczęśliwą myśl — wydania wszystkich mów sejmowych hr. Adama Potockiego; byłoby to ważny dokument do naszego politycznego życia.
Serję swych portretów zamyka autor sylwetą Andrzeja Zamojskiego (1800—1874) i określeniem jego roli w epoce powstania styczniowego. Charakterystyka jasna, bezstronna, spokojna; zgadza się ona z tem, co mówi o p. Andrzeju, najściślejszy jego powiernik i przyjaciel, Ludwik Górski:

Te pełne męskiej szlachetności słowa zapisano ekwapiłwie w protokole — i na nich oparto wymiar kary.

Tymczasem, dosyć słabowity z natury, zapadł Adam Potocki tak ciężko na zdrowiu, że nie mógł przejść przez pokój o swej mocy. Doniosło się to do dworu, więc chcąc nabyć pewności, cesarz kazał zbadać stan więźnia przez swego lekarza. Zbadawszy chorego, lekarz zapytał cesarza wprost, czy jest jego życzeniem, ażeby Potocki umarł w więzieniu? ...
Na takie *dictum* pozwolono panu Adamowi wyjechać do Trjestu dla użycia kąpieli morskich, w towarzystwa małżonki, ale naturalnie ciągle w charakterze więźnia. Po powrocie do Wiednia, w dniu 21 października 1852, usłyszał Potocki z ust przewodniczącego sądu wyrok na sześciolatnie więzienie forteczone w kajdanach...

Gdyby Schwarzenberg był żył — byłoby pewnie nie przyszło do utaskawienia. Ale zadziękuj wróg Potockiego już nie żył i wnet po wyroku usłyszał Potocki utaskawienie...

W lat kilkanaście, ten sam cesarz u tego samego Adama Potockiego zapowiedział swą gościnę! Wśród pamiatek więziennych jest w Krzeszowicach osoba szafa z książkami, jakie przeczytał p. Adam w cell. Jest to wybór dzieł historycznej, filozoficznej i religijnej treści. Są także książki z dziedziny ekonomicznej i nauk społecznych. Rok z górą spędzony w kaźni więziennej nie złamał lwiej natury; ukoil młodzieńcza bujność, dodał równowagi i głębokości myślowi i czynom, a bynajmniej nie ochłodził tych uczuć, które były powodem uwięzienia i wyroku. Wybuchy one czasem z żywiołową siłą. Z powodu uwięzienia powsta Karola Rogawskiego, wniósł Adam Potocki interpelację w parlamencie. Minister sprawiedliwości Hye oświadczając użył wyrażenia, że udział w sprawie niepodległości Polski, stanowi *ipso facto* zbrodnie stanu. Słowa te oburzyły Potockiego; przypomniały sprawę jego uwięzienia

„Mówią i piszą nieraz niektórzy, że pan Andrzej nie miał zdolności politycznych i że politycznym człowiekiem być nie umiał. Jeżeliby powodzenie polityczne miało być koniecznym warunkiem, stanowiącym o politycznej zasłudze, sąd ten byłby słusznym. Tak jednak nie jest! Dziś, gdy po latach wielu rozpamiętywać mi przychodzi czyny i zasługi Andrzeja Zamojskiego, widzę, jak na dłoni, ten watek myśli przewodniej, który go prowadził z jednego kroku do drugiego, z postępu w postep, z drobniejszego do obszerniejszego zakresu działania, skierowanego zawsze i nieustannie dla dobra i pożytku kraju, który całą siłą swej duszy umiował”.

Dobiegamy do końca obszernej, po prawie 500 stronnic liczącej książki, której treść podaliśmy zaledwie w zarysie; zamykamy ją z prawdziwym żalem, a z niecierpliwością czekamy na zapowiadzaną przez p. Dębickiego drugą serję „*Portretów i sylwetek*”. Wdzięczność należy się autorowi za podjęcie tej pracy, zarówno ze względu na dzisiejszą chwilę, jak i ze względu na przeszłość i zasługi przypominanych w niej osób. Przelomowa dzisiejsza chwila powinna skłonić do rozważenia się w dorobku przeszłości niedawnej, a tak zdaje się odległej, powinna przypomnieć ludzi, którzy byli strażnikami narodowej myśli.
W chwili, gdy samorodni budownicowie polityczni, z takim lekceważeniem mówią o „szlachetkach czaszek”, gdy niekrytyczna opinja z tak lekkim sercem odsądza polską szlachę od udziału w życiu politycznym i narodowym, gdy tyle niesłusznych podnosi się zarzutów przeciw tym, którzy netylko Warszawa, ale jak etusazie zauważono w sejmie, całą ziemię polską brukowali swemi czaszkami w obronie ideałów narodowych, w tej chwili pojawienie się pracy p. Dębickiego, z podwójną powitac należy radością.
Ost. Bar.

Magazyn i pracownia **wyrobów jubilerskich złotych i srebrnych** firmy: **Christofle i Spółka** w Paryżu. **EDMUND MARYAN BEER** długoletni współpracownik b. firmy J. Ostrowski & J. Strzelecki, we Lwowie, ulica Akademicka 4.

chwaly za piekne wykonanie pieśni Tostiego; p. Władysław Florjański jest naszym dobrze zasłużonym i starym znajomym, również p. Jeronim; nowym zjawiskiem był tylko tenorzysta, obdarzony pięknym głosem o „timbre” lirycznym, p. Bruno Machan, śpiewak opery kijowskiej. Wykonał on wyjątek z „Wertera” w sposób zanadto może uczuciowy, lecz w każdym razie artystyczny i wywołal swym występem wrażenie jak najlepsze, bo nawet musiał „bisować”.

Program koncertu tego o tyle był oryginalnym, że wyeliminowano z niego nazwiska najpierwszych naszych pieśniarzy żyjących: Gała i Niewiadomskiego. Wyglądało to na przypadek i nie poruszaliśmy tej kwestji, gdyby nie sprawozdanie mojego kolegi po piórze, pouczające mnie, że „ukaz” kierownika opery tutaj, wykreslił te nazwiska z programu zbiorowego koncertu. Nie wdaję się w krytykę spraw zakulisowych, zaznaczając tylko, że na tym „ukazie” najgorzej wyszli artyści, zmuszeni do śpiewania utworów po części nudnych, archaicznych i pozbawionych efektu. Kompozytorów, wymienionych powyżej, „ukaz” ten zapewne nie przyprowadził o rozpacz, mogą oni spokojnie znieść ten cios z ręki dyktatora sezonu wego, który, jak mówi Schiller: „in seines nichts durchbohrendem Gefühle”, chwytając się ostatnich środków dla upozorowania jakiejś niby wagi, nby władzy, a sprawa wrażeń bezsilnie kiwającego palcem w bucie. Wątpię, czy ta droga doprowadzi on do złożenia do borowego ansamblu polskiej opery we Lwowie...

Towarzystwo śpiewackie „Lutnia” wystąpiło w środę z koncertem bardzo zajmującym, pomijając bowiem obfity program i współdziałanie artystyczne, jak panie: Marja Marek, Aleksandra Dąbrowska i p. A. Niżankowski, wykonała trzy nowości: M. Soltyś „Polonez” na chór mieszany i orkiestrę i w tymże samym układzie piosnkę „Wiosnę” Z. Stojowskiego i „Suite” M. Szwedzkiego. O dziełach tych, ich wykonaniu, oraz o współdziałaniu orkiestry 15 pp., która dzielnie dopomagała „Lutni” do odniesienia pięknego sukcesu, napiszę obszerniej w najbliższym numerze poświęconym.

Fr. Neuhauser.

Z Królestwa Polskiego.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).
Sten wojenny.
Warszawa. W całym Królestwie Polskiem ogłoszono znówu stan wojenny.

Z chaosu pod berłem cara.

(Telegramy Dziennika Pol.)
Petersburg. (Tel. wł.) Na giełdzie panuje zupełna deruta. Położenie jest bardzo poważne.

Wybory do dумы.
Petersburg. Rada ministrów ukończyła wczoraj obrady nad wyborami do dумы państwowej.

Dżuma.
Petersburg. Urzędowo donoszą, że niepokojąca wiadomość pisma Now. Wremia o groźnym szerzeniu się dżumy wśród kozaków kirgizskich w guberni astrachańskiej, jest bezpodstawna.

Sten wojenny.
Petersburg. (Tel. wł.) W Kijowie i okolicy zaprowadzono stan wojenny.

Ukaz carski.
Petersburg. (Tel. wł.) Jutro ma się ukazać ukaz carski o wyborach do dумы. Wprowadzone ma być powszechne głosowanie.

Sytuacja w Rosji.
Moskwa. (Pet. ag.) W akwarjum, otoczonym przez wojsko, aresztowano z pośród znajdujących się tam 10.000 ludzi, tylko 70 osób, które po spisaniu protokołu wypuszczono na wolność. W ogrodzie znaleziono wiele sztyletów, rewolwerów i nożów. Dwie osoby zraniono.

Wczoraj odbyły się w wielu miejscach zgromadzenia z czerwonymi sztandarami, przycem wygłaszano mowy. Kozacy i draboni rozprószyli tłumy. W jednym miejscu przyszło do bójki. Policja aresztowała 42 osób, w tem studentów i studentki. Gdy aresztowanych prowadzono do biura policyjnego, tłum napadł na policjantów i dał kilka strzałów. Jednego policjanta zraniono. Strejkujący używali gwałtów, celem wymuszenia zamykania szkół. Wielka część ludności cierpi z powodu braku chleba. Ruch pocztowy i telegraficzny utrzymywany jest przez listonoszów, którzy w ubraniu cywilnym pełnią służbę. Biuro kongresu ziemstw uchwalilo otworzyć kongres w czerwcu.

Strejk powszechny.

Petersburg. (Pet. Ag.) Komunikat rządowy wzywa ludność rezydencji, ażeby nie traciła równowagi z powodu ogłoszenia strejku generalnego, abowiem puczyniono środki ostrożności, aby zapobiedz poważnym rozruchom. Rozruchy ewentualne będą natychmiast uśmierzone.

Petersburg. (Pet. Ag.) Wczoraj strejkowało 82.000 robotników, tj. dwie trzecie części robotników, stojących pod dozorem inspektoratów przemysłowych.

Petersburg. (Pet. Ag.) W Kosiomle robotnicy fabryczni strejkują. Z Wilna donoszą, że na kilku linjach wybuchł strejk robotników. W Rosowie nad Donem wszystkie koleje ruch zawiesily. Również strejkują tramwaje, robotnicy ślusarscy i fabryczni. W Saratowie strejkują warsztaty kolejowe. Wiadomość dzienników polskich o rozruchach w Białymstoku jest nieprawdziwa. W Kijowie cała sieć kolei południowo-wschodnich przyłączyła się do strejku. W Petersburgu policja wczoraj rozpędziła liczne zebrania strejkujących. Biuro rady robotniczej dwukrotnie rozpędzono. Również radę związków handlowców wczoraj rozpędzono. Wczoraj w południe

przedsięwzięto liczne aresztowania. W dzielnicy Wasilewski Ostrow policja i wojsko otoczylo pewien dom, w którym miało się odbyć posiedzenie komitetu wykonawczego strejkujących. Prawie wszystkich mieszkańców domu tego aresztowano, a w biurze policyjnym wlewu z nich obito.

Petersburg. Strejk w Petersburgu ma charakter nieokreślony. W warsztatach pułkowskich wczoraj postanowila znaczna część robotników wrócić do pracy. Wczoraj 3.000 robotników w warsztatach admiralacji i 2.000 robotników tytoniowych wróciło do pracy.

Moskwa. Wczoraj wieczorem przyszło tu do krwawego starcia między dragonami, a robotnikami, przycem po obu stronach było wielu rannych. Robotnicy urządzili barykady i przeszli z drutów, w ulicach żołnierze je usunęli.

Berlin. (Tel. wł.) Local Anzeiger donosi z Petersburga: Sirejk powszechny nie udał się. W wielu fabrykach podjęto napowrót pracę. Fabryki pułkowskie również pracują. W elektrowni i zakładzie gazowym praca normalnie się odbywa. Partja rewolucyjna poniosła klęskę, straciła wśród ludności zaufanie.

Strejk zecerów trwa dalej.
Berlin. (Tel. wł.) Z Petersburga donoszą: Rada robotnicza poleciła zamknąć wszystkie piekarnie na trzy dni. Ponieważ delegaci chcieli zmusić piekarnie do zaprzestania roboty, przeto przyszło między robotnikami a policją do ostrego starcia.

Z Kaukazu.

Petersburg. Hr. Woronow Daszkow przysłał carowi telegram z Tyflisu pod datą 17 b. m. Donosi w nim, że zupełnie niespodziewanie przyszło dnia 30 listopada do krwawego starcia między Ormianami a Tatarami. Z powodu wiadomości o tem, zapanowała w Tyflisie panika. Ludność zaopatrzyła się w broń i urządziła obronę. Na ulicach było około 6.500 uzbrojonych. Rozbrojenie ich było niemożliwe, ponieważ policja strejkowała. Musiano zarekwirować wojsko, by obronić miasto od uzbrojonych band tatarskich. W nocy z d. 5 grudnia przyszło do strasznej walki między Ormianami a Tatarami. Wobec tego zarządzo aby wydać robotnikom broń, gdyż oświadczyli oni, że chcą pomagać rządowi w uśmierzeniu zaburzeń. W dniach następnych przychodziło wielokrotnie do walk między Tatarami a uzbrojonymi robotnikami, którzy musieli się poddać. Wielu zabito i zraniono. Azjatycką część miasta podpalamo. Teraz panuje w Tyflisie stosunkowo spokój.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Traktat chińsko-japoński.

Waszyngton. Z Pekinu nadchodzą szczegóły o nowym traktacie chińsko-japońskim. Według tego traktatu, Chiny zgodzą się na wydzielenie półwyspu Liaotung Japonji i przyznają jej kontrolę nad koleją żelazną na półwyspie koło Szantungu. Dalej rząd chiński daje Japonji prawo wybudowania linii kolejowej nad rzeką Jalu aż do Mukden. Chiny oświadczyły gotowość otwarcia 16 miast i portów dla handlu powszechnego. Między temi miastami jest także Charbin.

Napad na wóz pocztowy.

Marsylja. Wczoraj wieczorem dziesięć indywidualu, uzbrojonych w rewolwery, napadło w centrum miasta na wóz pocztowy, zabilo woźnicę i wóz zabrano. Znajdowało się w nim 25 worków z listami. Konduktora zraniono. Wartości skradzionych listów dotychczas nie stwierdzono.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 23 grudnia.

(fr) Giełdy zagraniczne znajdują się znów pod niekorzystnym wrażeniem wiadomości z Rosji. Anarchia jest tam jak się zdaje w permanentnej — a nie widać żadnego zbawcy, któryby wywiegnął Rosję z przepaści. Pomimo, że w niemieckim banku państwowym złożono już dwukrotnie na rachunek rządu rosyjskiego depozyta w złocie po kilkadziesiąt milionów marek, kurs papierów rosyjskich spada dalej. To niekorzystne oddziaływanie giełd zagranicznych nie pozostało bez wpływu także na tendencję tutejszego targu, tem bardziej, że nieprzyjęcie dymisji gabinetu hr. Fejeryar'ego wzbudziło w sferach giełdowych obawę, że rozwikłanie przesilenia na Węgrzech może znów opóźnić się.

W walorach żelaznych była znów zniżka. Zresztą zachowuje się spekulacja giełdowa z wielką rezerwą ze względu na kilkudniową przerwę świąteczną.

Budapest 23 grudnia. (Giełda zbożowa). Kursa w koronach i po 100 kilogramów. Pšenica na kwiecień 17-08 do 17-10; pšenica na październik 16-74 do 16-76; żyto na kwiecień 14-08 do 14-10; owies na kwiecień 14-30 do 14-32; kukurydza na maj 13-56 do 13-58; rzepak na sierpień 27-60 do 27-80. Oferty na pszenicę: mierna. Chęć kupna: mierna. Uspokobienie: spokojne Pogoda ładnie.

Bank rolniczy we Lwowie. Lwów 20 grudnia. (Dziś notujemy za 50 kg loco Lwów, Waluta koronowa). Pšenica gotowa od 7-90 do 8-10, pszenica nowa od — do —, żyto gotowe od 5-90 do 6-10, żyto nowe od — do —, owies obrobny gotowy od 6-20 do 6-40, owies obrobny nowy od — do —, jęczmień pastewny od 6-0 do 6-40, jęczmień browarniany od 6-60 do 7-00, rzepak od 11-50 do 11-75, Iniana od — do —, groch pastewny od 7-00 do 7-50, groch do gotowania od 8-50 do 9-00, wyka od 7-80 do 8-50, bobik od 6-20 do 6-40, hreczka od — do —, kukurydza nowa od — do —, kukurydza stara od — do —, chmiel za 56 kilo nowy od — do —, chmiel za czer-

wona od 50- do 65- , koniczna biała od 50- do 65- , koniczna szwedzka od 60- do 75- , tymotka od 22- do 28- .
Spirytus paritas Tarnopol gotowy od 32-50 do 32-75, na termis — do —, ekskontyngentowany od 21- do 21-25.
Uspokobienie słabsze; z powodu świąt ruch ograniczony.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 23 grudnia 1905 roku.

HOTEL EUROPEJSKI Hr. P. Resegner z Niska. Hr. H. Nydruck-Lityński ze Lwowa. R. Adamski z Bóbrki. A. Zborowska z córką z Krakowa. P. Sozańska z Sozania. Dr. P. Spanier z Białej. T. Polański z Wisłowa. K. Malczewski z Dąbrowej. Dr. Kozłowski z Borysławia. H. Mierzyński z Dubowlec. Dr. T. Bohosiewicz z Bukowiny N. Wyleżyński z Kijowa. Dr. Dobija z Tarnopola. W. Pieniążek z Lipinka. J. Lempicki z Kolomyi. P. Bedliński z Borysławia.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności.

MATTONIEGO
GIESSHÜBLER
naturalna
szczenawa alkaliczna

Miejskie biuro pośrednictwa

sprzedaży bydła i mięsa udziela ustnie i piśmiennie wszelkich wyjaśnień w godz. urzędowych od 8-2 popołudniu. 1353
Adres: Rzeźnia miejska Gabryelówka we Lwowie.

Już

nadeszły najnowsze wzory do malowania, które wypożyczyć można u 1297

Alojzego Hübnera

we Lwowie, Rynek 38.

Meble salonowe i buduarowe

w stylu empir, secesyjnym, barokowym i t. p. MEBLE CAŁE kryte, tapicerowane, materace włosienne i sprężynowe, oraz STORY drewniane do okien po cenie 1009

Magazyn tapicersko-dekoracyjny.

K. Toczyskiego
Lwów w, ulica Pańska 1. 11.
Ceny możliwie niskie.

1/2 kilo pierza gęsięgo

tylko 60 ct.
Rozsyłam zupełnie nowe, szare pierze, ręką darte, pół kilo tylko 60 ct, to samo w lepszym gatunku tylko 70 ct. w pocztowych pakietach próbnych 5 kg. za pobraniem pocztowem.

J. KRASA

handel pierzem w Śmiechowie koło Pragi (Czechy 690). — Wymiana dozwolona. — Upraszam o dokładny adres. 1374

Yedna kral. fabryka szwec woskowych i bieliznowa wosku i bieleńcowa wosku
Fryderyk Schuduth i Sp.
we Lwowie, Rynek 45,
polecenie
Wosk woskowany fabryki ordońskie malowane
Kwiaty do kwiecia.
Masz do poddaj własnego wyrobu w 5-016
Rok założenia 1788. 1019

L. M. 123966 1905, I. Dep.

Ogłoszenie.

Z dnim 30 czerwca 1906 upływa termin obecnego kontraktu o dzierżawę teatru miejskiego we Lwowie.

Celem wydzierżawienia teatru miejskiego na dalszy okres, manowii je na cz. od 1 lipca 1906 do 30 czerwca 1909, względnie 1912 roku zapraszam w myśl zasadniczej uchwały Rady miejskiej o ony reflejujące na tę dzierżawę do wnoszenia ofert przedstawiających ofertom przedtawienie warunków pod jakimi byłoby skłonni prowadzić przedsięwzięcie teatru.

Radzie miejskiej zastrzegę się zupełną swobodę co do przyjęcia ofert, jak i emniej pod względem warunków przyszłego kontraktu.

Oferty należyce ostepmowane i opieczetowane należy wnieść na ręce Departamentu I. Magistratu m. Lwowa w terminie do dnia 31 styżnia 1906 (szesć) godzina 12 w południe. Bliższych wyjaśnień zasięgać można w Departamencie I. Magistratu m. Lwowa.

Lwów, dnia 21 grudnia 1905. 1483

Prezydent miasta: Michalski.

Hemoroidy.

Jeżeli o hemoroidach, chorobie przykrzej i bolesnej, a bardzo rozpowszechnionej mało się mówi, tak, że chorzy nawet przed lekarzem się tają, jeszcze mniej jest tych, którzy wiedzą, że istnieje od lat kilku środek zwany Elixir de Virginie, który leczy skutecznie te przykraj dokuczliwą chorobę. Nabyć można: w Paryżu Pharmacie Moride 2 rue de la Tacherie, we Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, apt. S. Hay, Ruckera i Wewiorskiego, w Krakowie Wisniewskiego i Redyka. — Opis wysyła się bezpłatnie.

Drobne ogłoszenia

po 3 halera za słowo. Najmniejsze ogłoszenie 30 hal

Administrator folwarku, poszukuje samolstnej 1906 r. na zadanie może złożyć kaucję. Zgłoszenia proszę wysyłać pod „Administrator” poste restante Zborów 879

Bona (frobienka) Polka w wieku od lat 30-40 poczciwa, dbała, do sześciolatniego dziecka, bardzo żywego temperamentu. Osoba ma być sympatyczną i mieć gruntowną praktykę w tym zawzięciu. Pensja 50 kor. I całe utrzymanie w domu obywatelskim na wsi. Czasem wyręczać kluczkami. Zgłoszenia wraz z fotografią z ostatnich czasów pod nr. 9 Dziennik Polski. 860

Bilety wizytowe litografowane i drukowane, karty i listy ślubne poleca SEYFARTH & DYDYNKI we Lwowie, przy placu Marjackim. 799

Kto mi wyrobi odpowiednią posadę Administratora samolstnego, nie wielkiego folwarku, temu ofiaruję z góry dwieście koron (200 k) Zgłoszenia uprazam wysyłać pod „Administrator” poste restante Zborów. 879

Mundur urzędniczą sądowego prawie nowy, na osobę średniego wzrostu, tanio do nabycia z powodu zmiany stanu. Adres: Urzędnik sądowny — Tlumacz. 878

Miód pszczołowy prawdziwy patoka deserowy, lipcowy wysyła w blaszankach 5 kg pod gwarancją za 5 k. 60 h. franko do każdego miejsca. M. Regenbogen, Jagielnica. 837

Nowości z brązu, skóry, porcelany i szkła już nadeszły poleca najtaniej SEYFARTH & DYDYNKI we Lwowie przy placu Marjackim. 845

Naczynia emalowane, przybory kuchenne poleca Fr. ciszek Chladek, handel wyrobów 4 żelaznych, metalowych, Lwów, Rynek 45. 87

Poszukuje się dzierżawcy 300-400 morg. pierwszej szel jakości skomasowanej, dom, budynki w dobrym stanie, obok murawianej drogi, w pobliżu stacji kolejowej od św. Jana 1906 r. do objęcia. Zgłoszenia należy odsyłać pod „Dzierżawa” poste restante Zborów. 879

Pasy lite rycerskie gudy, spinki, karabele w wielkim wyborze J. Dąbrowski, Hetmańska 4, Lwów. 807

Papiery kancelaryjne, rysunkowe, maszynowe i listowne, nagłówki na listach i kopertach, oraz wszelkie artykuły biurowe, techniczne i artystyczne poleca najtaniej SEYFARTH & DYDYNKI we Lwowie przy placu Marjackim. 808

Telegram! „PRAWDA” pismo poświęcone sprawom religijnym, narodowym, politycznym, gospodarskim i rozrywek, z bogatą ilustracją i zajmującymi dodatkami (powieści, żarty etc.), wychodzi co sobotę numerowana z przysyłką wynosi rocznie 4 kor. Oraz kalendarz „Prawda” bogato ilustrowane po 80 hl. i 60 hl., wysyła Administracja „Prawdy”, Lwów, Głowiackiego 9. 880

Wyborny miód deserowy kuracyjny 6 k., „Rarytas” Miódoborów 6 k. 60 hal. 5 kg. franco. Miód w plastrach 1 kg. 2 kor. Korzeniewicz, em. naucz. Iwaneczany. 818

Willa z ogrodem z komfortem urządzone z wszystkimi urządzeniami, 13 wspaniałych lat. Potrzebna gotówka 14.000 zlr. — Wiadomość biuro dzienników Ploha. 877

Ważne dla piszących brzydki! Pomożemy wane 15 medalami, najwyższe nagrody. Najpiękniejsze i szybkie pismo mogą wam i panie przysyśle sobie w 12 lekcyjach podług mojej systematycznej niedoścignionej metody. Ciępiącym na kurcz w palcach pomaga się. Prace kłafraficzne wykonuje artystycznie M. WASHITZ, artysta i rysownik, członek Akademii uniwersytetu i umiejętności w Brukseli, Lwów, Trybunalska 6. 834

Wdowa po urzędniku, inteligentna, trzydziestoletnia, letnia, przyjmie posadę do zarządu domu „Jelińska” Administracja „Dziennika”. 882

Zastępcy poszukiwani w każdej miejscowości, za rebekek dzienny od 10-20 koron, artykuł pokupny, przyjmie agencja Marc e-wskiego, Lwów Głowiackiego 9. marka na odp. wiedz. 881

Colossenm
Od 16 grudnia, 15 niedźwiedzi polarnych, Sol Do, wosy minstrele, La Guesche, brykwaliczne transformacje, The Woodwards, wyskwalicze silacze „Zadrosny mąż” farsa 10 senzacji! W niedziele i święta 2 przedstawienia o godz. 4 i 8. Bilety są wcześniej do nabycia w biurze dzienników Ploha ulica Karola, Ludwika 9.

Renomowany wielki skład wina poszukuje do sprzedaży wina w beczkach dla Galji i Bukowiny zdołnego 5022

zastępcę
Zgłoszenia pod „Leistungsfähig 723” do Haasetta & Voglera (Sanlus & Co.) Budapeszt

Boczna ulica Kadecka w pięcokątnej pierwszej willi: I. pomieszczenie 4 pokoje, 2 przedpokoje, kuchnia, łazienka, elektryczne oświetlenie z ogrodem w parterze; II. pomieszczenie parterowe: 2 pokoje, kuchnia do wynajęcia; III. jeden umebłowany pokój. 1484

Prawnie strzeżony: wszystkie naśladowstwa i przedruk karygodny.

Nieznaomość prawa nieusprawiedliwia.

Sędzia: Oskarżony roztrwonił prawie wszystkie i ostatnie pieniądze na zupełnie bezwartościowe i nieskuteczne środki, pomimo, że Pan tak jak i każdy wie, że tylko Thierrego balsam i centyfoliowa maść są niezawodnymi i najskuteczniejszymi środkami leczniczymi we wszystkich wypadkach, co przez tysiączne dziekiżne pisma jest udowodnione.

Oskarżony: Niestety dłem sobie nieraz perswadować i chwylałem się pierwszymi lepszymi bezwartościowymi i nieskutecznymi środkami i fałszowanych balsamów, czego teraz bardzo żałuję.

Sędzia: Nieznaomość jest prawie żadnym usprawiedliwieniem. Dłaczosze pan sobie nie sprowadził broszurę z tysiącami świadectwami od aptekarzy Thierrego w Przegradzie, którą każdemu na żądanie franco i darmo wysyłam.

Oskarżony: Niestety i to okoliczność nie była mi wiadoma. Sędzia: Pod warunkiem, że pan to powetuje, za przekroczenie obowiązku pielęgnowania zdrowia swego i swych powinowatych, tym razem będzie pan uwolniony. Niech też pan na przyszłość nie sprwadza, ani używa wszystkich innych bezwartościowych i nieskutecznych surrogatów i fałszeryw, a tylko trzyma się balsamu Thierrego i maści centyfoliowej jako jedynych prawdziwych, niezawodnych i zadziwiająco skutecznych środków. Prawa zdrowia chcą być przez nas wszystkich t.nim kosztem dotrzymywane, a znieważanie tychże przez nieświadomość, albo niedbalstwo, będzie stanowczo mocno karane albo słaobością, lub co najmniej, osłabieniem organizmu.

Z pomocą służy cierpiącej ludności i dla złagodzenia cierpień i słaobosci balsam Thierrego i maść centyfoliowa najniezawodniej i nie potrzebuje pan więcej cierpieć, jeżeli pan te środki tak bardzo tanie zawsze ma w domu i przy sobie do użyciu.

Thierrego balsam jest niezrównanym środkiem przeciw: kaszlowi, katarowi, cierpieniom piersiowym, tulerkulozie, zapaleniu gardła, chrypcy, bronchitis, cierpieniom płucnym, wiatrobłany, kurczom żołądkowym, kolkom, niestrawności, szczególnie influencji i t. p., i przynosi pewną pomoc i korzyść.

Cena 12 małych, lub 6 podwójnych flaszek, albo jedna wielka specjalna flaszka z zamknięciem patentowem K. 5- franco.

Thierrego centyfoliowa maść jest Non plus ultra przy wszystkich, nawet najstarszych, ranach, zapaleniach, róz, cyzrakach, opuchnieniach, abscesach, skaleczeniach, karbunkulach, nowotworach, pęczkach, jatrzeniu u dzieci i t. p.

Maść ta rozmiękcza i wyciąga wszystkie obce ciała znachodzące się w naszym cieku, jak: ołów, szkło, drzazgi, piasek i t. p., bez bolu zapobiega przy użyciu wczesnem prawie zawsze przeciw zakażeniu krwi i czyni bolesne operacje niepotrzebnymi.

Cena 2 stoików franko K. 3-60.

Broszurę z tysiącami oryginalnymi dziekiżnymi pismami otrzyma każdy na żądanie gratis i franco.

Wysyła tylko za poprzednią opłatą, lub za pobraniem

Aptekarz A. Thierry w Przegradzie obok Rohitsch-Sauerbrunn. 1482

Prawie we wszystkich większych aptekach i drogerjach do nabycia.

Dziękuję Bogu
Sw. Jerzy marka ochronna.

który Panu umożliwił wynaleść tak doskonały środek leczniczy jak „Balsam życia Jerzego”, który mi pomógł itd. — pisze Franciszek Vas z Coprag, Kom. Zag. ap. Niezliczoną ilość starych wyleczoną została „Balsamem życia Jerzego”, głównie cierpiących na: żołądek, wnetrzość, brak apetytu, influencję, kłócie, febrę, reumatyzm, astmę, ból głowy, kaszel, ból zębów i t. d. To potwierdza dostatecznie 84.711 pism z uznaniem, 12 małych, albo 6 dużych flaszek kosztuje franco 4 korony 50 hal., przycem jedna flaszka darmo. Wysyłkę załatwia sam fabrykant.

Apteka miejska Temesvár, St.-Georgplatz liczbza 334. 3025

Tego taniego środka domowego nie powinno w żadnej rodzinie braknąć.

Sw. Jerzy marka ochronna.

PATENT HATSCHEK

ETERNIT-ŁUPEK

(prawna ochrona nazwa asbestowo-cementowego budowlanego).

Obeonie najlepszy dach

Eternit-Werke LUDWIK HATSCHEK

Vöcklabruck Wlen Budapest Nyerges-Ujfalu

Oberösterreich. * Andrássystrasse 22. Ungarn.

Daleko sięgająca parętki.

Pierwszorzędne polecenia. Prosimy zażądać prób i prospektów.

IX/1 Maria-Theresienstrasse 15. Jeneralne zastępowo i skład Kraków, Starowiślna 20.

Jasełka

napisała M. KONOPNICKA
Muzyka P. Maszyńskiego

OZDOBIŁ J. BUKOWSKI 1461

Cena 5 Kor.

Nakład Księgarni Polskiej
B. POŁONIECKIEGO
we Lwowie.

Od 1-go stycznia 1906 zacznie wychodzić

nowe pismo rolnicze tygodniowe z ilustracjami p. t.:

„Przegląd rolniczy”

poświęcone rolnictwu na ziemiach polskich

pod redakcją: Jakóba Tomalskiego, Jana Lutosławskiego, Zdzisława Januszewskiego, Józefa Pawłowski, Pawińskiego, Karola Turskiego.

Ze słowa wstępnego: Stojąc na gruncie zawodowym, pragniemy, by „Przegląd rolniczy” przedstawiał systematycznie całokształt stosunków rolniczych i życia rolniczego na całym obszarze ziem polskich, by stał się ogniskiem i rozsądkiem myśli twórczych polski. h na polu rolniczym, a przytem był rzeczywistym odbiciem powszechnego postępu rolniczego.

Przeplatę (3 kor., 1 rb. 50 kop., 3 marki, kwart lnie z przesyłką pocztową) przyjmują: Adm. ni tracja „Przeglądu rolniczego” w Krakowie ul. Bra ka l. 1, w Lwowie ul. Fri-dr chów l. 10, w W rszaw e ul. Krucza l. 47 a, w Kijowie ul. Funduk ejewska l. 30, w Wilnie ul. Pohulanka l. 3, w Poznaniu ul. św. Marcina 26. 1480

Ozdoba każdego pokoju!

Piękny podarek!

Piękny podarek!

Przy likwidacji pewnej fabryki udało mi się kupić tanio

8.000 dywanów ściennych, tak, że jestem w możności

Wspaniałe dywan ścienny z szenili

z obu stron jednaki, w pięknych, trwałych barwach, 100 cm. szeroki 200 cm. długi, o powabny. h deseniach, przedstawiających: lwy, psy, rodzinę sarn, jelenie, pawie, i będzie, wielbłądy, kwiaty itd. za powzięciem wysyłać, jak długo zapas starczy.

2 złr. 50 ct.

Dla pomieszczeń wilgotnych szczególnie polecenia godne, gdyż wilgoć bezwarunkowo nie przenika przez te dywany.

Piękne dywaniki przed łóżką tylko po 70 ct. sztuka.

Pierwszy morawski dom ekspedycyjny

Juljusz Hoitash, Göding Nr. 90.

(M o r a w y).

W razie, gdyby towar nie był odpowiedni, przyjmuje się go napowrót bez żadnych trudności i zwróci pieniądze. 1086

Pan J. Hoitash w Göding!

Z przystanych ściennych byłem bardzo zadowolony, proszę mi jeszcze przysłać 4 ścienny dywany a zł. 2:30 za zaliczką.

Z poważaniem
Henryk Bukowsky, właściciel realności.
Praga, 18 października 1905.

Wielmożny Pan Juljusz Hoitash w Göding.

Jej księżca Mość arcyksiężna Alexis v. Croy była bardzo zadowolona z przesyłki zamówionych ściennych dywanów i prosiła dla Jej księżcej Mości dwie sztuki ochraniać do okien według katalogu Nr. 92 burdo po cenie 2 złr. 30 odwrotnie nadesłać.

Z poważaniem
Franciszka Löschner, dama dworu.
Gries bei Bozen (Tyrol), 13 listopada 1905.

Precz z niezgrabnym karkowym bucikiem!

1391

Skrócenie Pańskiej nogi będzie niewidoczne. Każdy zwykły bucik może Pan nosić i zmieniać. Proszę zażądać ilustrowaną broszurę Nr. W. 115 darmo i oplatnie. ACKER i GERLACH, Kontinental Extension Mig. WIENEN I. Kärtnerstrasse 28.

RĘKAWICZKI

we wszystkich gatunkach, oraz wielki wybór

GORSETÓW

polecą 1377

FABRYKA RĘKAWICZEK
Czerniecki i Olszewski

Lwów,
RYNEK 21.

Kawa palona

za pomocą gorącego powietrza
ściśle według zasad higieny, znakomita w smaku i aromacie
codziennie świeżo palona

kilo kawy palonej Melange Nr. I.	1 k.	60 gr.
II.	1	80
III.	2	20
IV.	2	40
Melange cesarska V.	2	80

polecą Handel herbaty i kawy
Edmunda Riedla

we Lwowie,
Teatralna 3, naprzeciw katedry.

Tylko za połowę ceny

jak u sprzedających na raty dostawiam z 5-letnią gwarancją i polskim opisem używania nowe wysoko ramienne Singera

maszyny do szycia nożne ze skrzynką za kor. 49, ręczna za kor. 42. Singera z czotkiem pierścieniowym z luksusowymi ozdobami, ze wszystkimi przyrządami i skrzynką kor. 78, z przyrządem do hafu k. 4. Singera Central Bobin z elegancką skrzynką tylko za k. 92. Wysyła się za zaliczką 15 k.

M. Rundbakin, Wiedeń IX
Lichtensteinstrasse 23. 1458
Katalog ilustrowany.

Bajecznie tanio kupuje się tylko dobrą PORCELANĘ, SZKŁO, Srebra chińskie, Samowary rosyjskie w znanym powszechnie z ilości i dobroci handlu

Artura Bartosza

Lwów, plac Marjański 7, — róg Kopernika.

Także i na spłaty miesięczne. 1382

Polecam również wielką wypożyczalnię Porcelany, Szkła, Srebra stołowego i t. p.

KOMISOWY SKŁAD MEBLI
żelaznych i mosiężnych w wielkim wyborze.

Jan Jarzyna

jubiler i złotnik
we Lwowie pl. Marjański
polecą

swoją bogato zaopatrzoną
skład wrobów jubiler-
skich, złotych i srebrnych
po najniższych cenach.

Znaczniejszy obszar gruntów 3 1/4 morgów przy ulicy Grodeckiej

z parcelami natychmiast na sprzedaż. — Bliszej wiadomości udzieli adwokat Dr. Zygmunt Lisiewicz, Lwów, Akademicka 22.

Herbata z Brodów!

Od dawien dawna ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą

Herbatę rosyjską

zbiórki majowego poleca Handel

W. ADAMOWICZA

w Brodach na pograniczu rosyjskiem

„familijnej” bardzo dobrej	zł. 1:40
„Melange de Moscou” w oryg. opakow.	2:50
„Imperial” Cesarskiej w oryg. opakow.	3:50
„Okruców” z herbat kwiatowych	1:20
Kawa „CEYLON” znakomita franco 5 kilo 9:—	
Orzybki litewskie tegoroczne 1 kilo zł. 3:—	

Herbata z Brodów!

Haya

Antyseptyczna woda do ust

przez pp. lekarzy polecana.

Wzmacnia dziąsła, usuwa nieprzyjemny odór ust, uśmierza ból zębów, goi wszelkie zranienia i owrozdzenia dziąsła. Zębom nadaje śnieżną białość, zapobiega psuciu się i pruchnieniu tychże.

Cena flakonu 1 kor. 20 hal. i 2 kor.

JEDYNY SKŁAD WYSYŁKOWY

SZYMON HAY

1273
aptekarz, c. k. nadworny dostawca, Lwów.

CHRISTOFLE

Zastawy stołowe
uznane za najlepiej posrebrzane

Christofle & Cie

Wiedeń I., — Opernring 5. Heinrichshof.

Największy wybór. Najpiękniejsze formy. Także czyste srebro.

We wszystkich miastach przez odsprzedawców zastąpione.

Kolorowy cennik gratis. 1433

HERBATA-POPOWA

z rosyjskich herbat najlepsza marka, bywa sprzedawana tylko w oryginalnych pakietach z słową banderola.

Wszędzie do nabycia.

Kawiarnia Amerykańska

135
przy ulicy Trzeciego Maja l. II we Lwowie
Codziennie koncert muzyki wojskowej. — Początek o godz. 9-taj wieczór.

Koce na konie Derki pluszowe Skórki angora

na łóżka do podróży i kozy

polecą: 1406

W. ADAMSKI,

Akademicka 2.

Wodociągi

Ogrzewania, studnie, pompy, łazienki, motory ropne,

Chylewski, Kruby i Spółka

Biuro techniczne, Lwów, Kopernika 15 a.
Reprezentacja w Krakowie: Brand i Ska ulica Szewska 13. 1076

Wszelkie urządzenia mechaniczne!

Elektryczne podarki na „GWIAZDKĘ”: laski nieskonkowane, ręczne, lichterzyki, szpilki do krawców, etc., w największym wyborze FLOKSITY, tak zwane wiatrówki, laseczki stalowe polecane po najniższych cenach

Jakob Kahane 1429
Lwów, ul. Sykstuska l. 12.

Wyborne kawy Ceylońskie i inne po zł. 1:30, 1:50, 2:—, 2:08 i 2:10 za kilogram. Wysyłki w woreczkach 4 1/4 kilowych franco do każdej miejscowości pocztowej polecane handel Leonarda Soleckiego we Lwowie, ulica Batorego 2.

Bywa w

chorobach płucowych, katarach, kóskuszach,
skrofulach, influencji

przez wielu profesorów i lekarzy codziennie zalecane.

Ponieważ mniej warte naśladowictwa bywają sprzedawane, prosimy zawsze żądać:

Oryginalne opakowanie „Roche”.

Sirolina

zwiększa apetyt i wagę ciała, usuwa kaszel, flegmę i poty.

„Roche”

Można otrzymać na ordynację lekarską w aptekach po 4 kor. za flaszkę.

F. Hoffmann-La Roche & Co.,

Basel (Schweiz).

Pierwszy krajowy skład hurtowny i częściowy Gramofonów i fonografów

Józefa Wekslera

w Krakowie, ul. Grodzka 71c/100

polecą w bardzo wielkim wyborze GRAMOFONY i płyty najnowszych zdjęć Akcyjnego Towarzystwa z marką „Aniołek piszący”

Gramofon koncertowy

z 10 płytami 70 koron. Części składowe zawsze na 1446 składzie. Ceny bardzo przystępne. Reparacje wykonuje się dokładnie i szybko po cenach umiarkowanych. Cennik darmo i oplatnie. Zamówienia z prowizji uskutecznią się odwrotną pocztą.

